

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області (Криворізький регіон) інформує щодо податкового законодавства

Граничні строки сплати податкових зобов'язань, визначених у податковій декларації про майновий стан і доходи за 2023 рік

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області нагадує, що 01.05.2024 закінчилась Деклараційна кампанія 2024. Платникам податку на доходи фізичних осіб за результатами декларування необхідно сплатити податкові зобов'язання, визначені у податковій декларації про майновий стан і доходи за 2023 рік, а саме:

- до **01 серпня 2024 року** – для громадян та осіб, які провадять незалежну професійну діяльність;

- **протягом 10 календарних днів**, що настають за останнім днем відповідного граничного строку подання податкової декларації про майновий стан і доходи (далі – податкова декларація) – для **фізичних осіб – підприємців** та для **фізичних осіб – підприємців, стосовно яких проведено державну реєстрацію припинення підприємницької діяльності фізичної особи** (крім осіб, що обрали спрощену систему оподаткування).

Платник податку на доходи фізичних осіб – фізична особа, який зобов'язаний подати податкову декларацію, визначити та сплатити свої податкові зобов'язання, сплачує за кодами бюджетної класифікації:

«11010500» – «податок на доходи фізичних осіб, що сплачується фізичними особами за результатами річного декларування»;

«11011001» – «військовий збір, що сплачується за результатами декларування».

Інформація про реквізити банківських рахунків для сплати податків відповідно до адміністративно-територіального устрою України оприлюднена на вебпорталі ДПС у рубриці «Рахунки для сплати платежів» (<https://tax.gov.ua/rahunki-dlya-splati-plateziv/>).

Який порядок оприбуткування готівкових коштів, у разі якщо режим роботи каси підприємства не співпадає з режимом роботи господарської одиниці, що проводить розрахунки із застосуванням РРО?

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області повідомляє, що установа/підприємство повідомляє, що установа/підприємство на підставі п. 12 розд. II Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 29 грудня 2017 року № 148 із змінами та доповненням (далі – Положення № 148) зобов'язане розробити та затвердити внутрішнім документом порядок оприбуткування готівки в касі установи/підприємства (далі – Порядок оприбуткування), у якому максимально врахувати особливості роботи як установи/підприємства, так і його відокремлених підрозділів (внутрішній трудовий розпорядок, режим роботи, графіки змінності, порядок та особливості здавання готівкової виручки (готівки) до банку). Для відокремлених підрозділів установи/підприємства порядок оприбуткування готівки в касі встановлюється та доводиться внутрішніми документами установи/підприємства. Розроблений порядок повинен відповідати вимогам Положення № 148 та не суперечити законодавству України.

Відповідно до п. 11 розд. II Положення № 148 готівка, що надходить до кас, оприбутковується в день одержання готівки в повній сумі.

Підпунктом 18 п. 3 розд. I Положення № 148 визначено, що оприбуткування готівки – це проведення суб'єктами господарювання обліку готівки в касі на повну суму її фактичних надходжень у касовій книзі/книзі обліку доходів і витрат/фіскальному звітному чеку/електронному фіскальному звітному чеку/розрахунковій квитанції.

Оприбуткуванням готівки в касах установ/підприємств та їх відокремлених підрозділів, які проводять готівкові розрахунки із застосуванням РРО та з оформленням їх касовими ордерами і веденням касової книги, є здійснення обліку готівки в повній сумі її фактичних надходжень у касовій книзі на підставі прибуткових касових ордерів.

Пунктом 40 розд. IV Положення № 148 визначено, що підприємства, що мають відокремлені підрозділи, які проводять касові операції і режим роботи яких не збігається з розпорядком функціонування бухгалтерії підприємства – юридичної особи (у тому числі у вихідні та святкові дні), внутрішнім документом визначають порядок взаємодії відокремлених підрозділів із бухгалтерією підприємства – юридичної особи відповідно до вимог законодавства України.

У випадку виникнення проблем з розробкою Порядку оприбуткування, іншими вимогами Положення № 148 та законодавства у сфері розрахунків, рекомендуємо відповідно до п. 52.1 ст. 52 Податкового кодексу України звертатися до контролюючого органу за наданням індивідуальної податкової консультації з питань практичного застосування окремих норм податкового та іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючий орган, із обов'язковим зазначенням, у чому полягає практична необхідність отримання податкової консультації (наведення фактичних обставин) саме для нього.

До уваги платників ПДВ!

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області звертає увагу, що відповідно до п.п. «а» п. 184.1 ст. 184 Податкового кодексу України (далі – ПКУ) реєстрація діє до дати анулювання реєстрації платника податку, яка проводиться шляхом виключення з реєстру платників податку і відбувається у разі

якщо будь-яка особа, зареєстрована як платник податку протягом попередніх 12 місяців, подала заяву про анулювання реєстрації, якщо загальна вартість оподатковуваних товарів/послуг, що надаються такою особою, за останні 12 календарних місяців була меншою від суми, визначеної ст. 181 ПКУ, за умови сплати суми податкових зобов'язань у випадках, визначених розд. V ПКУ.

Згідно із розділами V та XX ПКУ до оподатковуваних операцій з постачання товарів/послуг належать операції, що підлягають оподаткуванню за основною ставкою ПДВ (20 відс.), ставками 7 і 14 відс., нульовою ставкою ПДВ та звільнені (умовно звільнені) від оподаткування ПДВ.

Особливості застосування спрощеної системи оподаткування встановлені главою 1 розд. XIV та підрозділами 8 і 10 розд. XX ПКУ.

Пунктом 9 підрозд. 8 розд. XX ПКУ встановлено, що тимчасово, з 01 квітня 2022 року до припинення або скасування воєнного, надзвичайного стану на території України, але не пізніше ніж до 01 серпня 2023 року, положення розд. XIV «Спеціальні податкові режими» ПКУ застосовуються з урахуванням особливостей, визначених зазначеним п. 9 підрозд. 8 розд. XX ПКУ.

Згідно з п.п. 9.5 п. 9 підрозд. 8 розд. XX ПКУ платники єдиного податку третьої групи, які використовують особливості оподаткування, встановлені п. 9 підрозд. 8 розд. XX ПКУ, звільнюються від обов'язку нарахування та сплати ПДВ за операціями з постачання товарів, робіт та послуг, місце постачання яких розташоване на митній території України, а також від подання податкової звітності з ПДВ, а їх реєстрація платником ПДВ є призупиненою.

Під призупиненням реєстрації платником ПДВ для цілей п. 9 підрозд. 8 розд. XX ПКУ розуміється, що для платників єдиного податку третьої групи, які використовують особливості оподаткування, встановлені п. 9 підрозд. 8 розд. XX ПКУ, призупиняються права та обов'язки, встановлені розд. V та підрозд. 2 розд. XX ПКУ (у тому числі щодо формування податкового кредиту) на період використання особливостей оподаткування, встановлених п. 9 підрозд. 8 розд. XX ПКУ.

Операції, здійснені платником єдиного податку третьої групи, які використовують особливості оподаткування, встановлені п. 9 підрозд. 8 розд. XX ПКУ, вважаються такими, що не є об'єктом оподаткування ПДВ.

Отже, при розрахунку обсягу оподатковуваних операцій, при визначенні підстав для анулювання реєстрації платником ПДВ, операції з постачання товарів/послуг, здійснені в періоді застосування ставки 2 відс., не враховуються.

Оподаткування доходу, отриманого фізичними особами від надання нерухомого майна в оренду

Днями, у пресцентрі інформаційного агентства «МІСТ-ДНІПРО» у форматі Zoom відбулась пресконференція за участі заступника начальника Соборного відділу податків і зборів з фізичних осіб та проведення камеральних перевірок управління оподаткування фізичних осіб Головного управління ДПС у Дніпропетровській області Анни ЛЕВИЦЬКОЇ щодо оподаткування доходу, отриманого фізичними особами від надання нерухомого майна в оренду.

Надання в оренду нерухомого майна фізичною особою може здійснюватись у межах підприємницької діяльності або без реєстрації підприємцем.

Відповідно до пп. 170.1.5 п. 170.1 ст. 170 Податкового кодексу України від 02 грудня 2010 року № 2755-VI із змінами та доповненнями (далі – ПКУ) обов'язковому декларуванню, зокрема, підлягають доходи від надання в оренду нерухомого майна іншій фізичній особі.

Згідно з п.п. 164.2.5 п. 164.2 ст. 164 розд. IV ПКУ до загального місячного (річного) оподаткованого доходу платника податку включаються, зокрема, дохід від надання майна в лізинг, оренду або суборенду (строкове володіння та/або користування), визначений у порядку, встановленому п. 170.1 ст. 170 ПКУ.

Відповідно до п.п. 170.1.4 ПКУ, дохід від надання нерухомого майна в оренду (суборенду, емфітевзис), житловий найм (піднайм) оподатковується за ставкою 18%. Також зазначений дохід є об'єктом оподаткування військового збору і оподатковується за ставкою 1,5%, відповідно п.16.1 підрозділу 10 Перехідних положень ПКУ.

При цьому сам об'єкт оподаткування визначається виходячи з розміру орендної плати, зазначеної в договорі оренди, але не менше ніж мінімальна сума орендного платежу за повний чи неповний місяць оренди. Мінімальна сума орендного платежу визначається виходячи з мінімальної вартості місячної оренди одного м² загальної площі нерухомості з урахуванням місця її розташування, інших функціональних та якісних показників, що встановлюються органом місцевого самоврядування села, селища, міста, об'єднаної територіальної громади. Якщо мінімальну вартість не встановлено чи не оприлюднено до початку звітного (податкового) року, об'єкт оподаткування визначається виходячи з розміру орендної плати, зазначеного в договорі оренди.

Доходи від надання в оренду (суборенду), житловий найм (піднайм) нерухомого майна оподатковуються податковим агентом під час їх нарахування (виплати) за ставкою 18%.

Якщо орендар є фізичною особою, яка не є самозайнятою особою, **особою, відповідальною за нарахування та сплату (перерахування) податку до бюджету, є платник податку - орендодавець**. При цьому такий орендодавець самостійно нараховує та сплачує податок до бюджету в строки, встановлені для квартального звітного періоду, а саме: протягом 40 календарних днів, після останнього дня такого звітного кварталу.

Сума отриманого доходу, сума сплаченого протягом звітного податкового року податку та податкового зобов'язання за результатами такого року відображаються у річній податковій декларації. Відповідно до п.п.49.18.4 п.49.18.ст.49 ПКУ податкова декларація подається до 01 травня року, що настає за звітним.

При наданні в оренду нерухомого майна фізичною особою (**орендодавцем**) суб'єкту підприємницької діяльності (**орендар**), податковим агентом платника податку виступає **орендар**.

Податковий агент, який нараховує (виплачує, надає) оподатковуваний дохід на користь платника податку, зобов'язаний утримувати податок із суми такого доходу за його рахунок, використовуючи ставку податку, визначену в ст. 167 ПКУ.

Податкова декларація про майновий стан і доходи подається фізичною особою до державної податкової інспекції за місцем своєї реєстрації в один із таких способів:

- особисто або уповноваженою на це особою;
- поштою з повідомленням про вручення;
- засобами електронного зв'язку в електронній формі, скориставшись приватною частиною сервісу «Електронний кабінет».

Слід зазначити, що у разі звернення платника фахівці податкової служби надають консультативну допомогу з питань заповнення податкової декларації.

Майже 60 млн грн акцизного податку з ввезених товарів спрямували до загального фонду держбюджету платники Дніпропетровщини

Протягом січня – квітня 2024 року до загального фонду державного бюджету з ввезених товарів від платників Дніпропетровщини надійшло майже 60,0 млн грн акцизного податку. Як зазначила очільниця Головного управління ДПС у Дніпропетровській області Наталя Федаш, надходження збільшилися у порівнянні з відповідним періодом 2023 року на понад 45,6 млн грн, темп росту – 419,4 відсотків.

Керівниця податкової служби регіону висловила подяку платникам за підтримку економіки країни і звернула увагу, що 07.05.2024 набрала чинності постанова Кабінету Міністрів України від 30.04.2024 № 475 «Про затвердження Порядку випуску, обігу та погашення податкових векселів, які видаються до отримання з акцизного складу спирту етилового неденатурованого, призначеного для переробки на алкогольні напої (крім виноматеріалів та вермутів), та до ввезення на митну територію України алкогольних напоїв в ємностях, які не є споживчою тарою, для їх розливу у споживчу тару виробником алкогольних напоїв» (далі – Постанова № 475).

Постановою № 475, зокрема визначено суму акцизного податку, на яку погашається податковий вексель, для виробників, які отримують спирт етиловий для виробництва алкогольної продукції, та для виробників алкогольної продукції, що ввозять на митну територію України алкогольні напої в ємностях, які не є споживчою тарою, для їх розливу у споживчу тару, відповідно до фактично ввезеної кількості алкогольних напоїв, а також з урахуванням обсягів відвантаженої на експорт продукції згідно з належно оформленою митною декларацією.

До уваги платників плати за землю!

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області нагадує, що відповідно до статті 269 Податкового кодексу України (далі – ПКУ) платниками плати за землю є власники земельних ділянок, земельних часток (паїв), землекористувачі, яким відповідно до закону надані у користування земельні ділянки державної та комунальної власності на правах постійного користування та платники орендної плати – землекористувачі (орендарі) земельних ділянок державної та комунальної власності на умовах оренди.

Об'єктом оподаткування платою за землю є земельні ділянки, які перебувають у власності, земельні частки (паї), які перебувають у власності, земельні ділянки державної та комунальної власності, які перебувають у володінні на праві постійного користування, та земельні ділянки державної та комунальної власності, надані в користування на умовах оренди (стаття 270 ПКУ).

Водночас повідомляємо, що відповідно до статті 281 ПКУ від сплати податку звільнюються такі категорії громадян:

особи з інвалідністю першої і другої групи;

фізичні особи, які виховують трьох і більше дітей віком до 18 років;

пенсіонери (за віком);

ветерани війни та особи, на яких поширюється дія Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту»;

фізичні особи, визнані законом особами, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи.

Звільнення від сплати податку за земельні ділянки, передбачене для зазначених вище категорій громадян, поширюється на земельні ділянки за кожним видом використання у межах граничних норм, а саме:

для ведення особистого селянського господарства – у розмірі не більш як 2 гектари;

для будівництва та обслуговування житлового будинку, господарських будівель і споруд (присадибна ділянка): у селі – не більш як 0,25 гектара, в селищах – не більш як 0,15 гектара, в містах – не більш як 0,10 гектара;

для індивідуального дачного будівництва – не більш як 0,10 гектара;

для будівництва індивідуальних гаражів – не більш як 0,01 гектара;

для ведення садівництва – не більш як 0,12 гектара.

Також пунктом 281.3 статті 281 ПКУ визначено, що від сплати податку звільняються на період дії єдиного податку четвертої групи власники земельних ділянок, земельних часток (паїв) та землекористувачі за умови передачі земельних ділянок та земельних часток (паїв) в оренду платнику єдиного податку четвертої групи.

Якщо фізична особа, визначена у пункті 281.1 цієї статті, станом на 1 січня поточного року має у власності декілька земельних ділянок одного виду використання, площа яких перевищує межі граничних норм, визначених пунктом 281.2 цієї статті, така особа до 1 травня поточного року подає письмову заяву у довільній формі до контролюючого органу за місцем знаходження будь-якої земельної ділянки про самостійне обрання/зміну земельних ділянок для застосування пільги (далі – заява про застосування пільги) (пункт 281.4 статті 281 ПКУ).

Пільга починає застосовуватися до обраних земельних ділянок з базового податкового (звітного) періоду, в якому подано таку заяву, та діє до початку місяця, що настає за місяцем подання нової заяви про застосування пільги.

У разі подання фізичною особою, яка станом на 1 січня поточного року має у власності декілька земельних ділянок одного виду використання, заяви про застосування пільги після 1 травня поточного року, пільга починає застосовуватися до обраних земельних ділянок з наступного податкового (звітного) періоду.

Якщо право на пільгу у фізичної особи, яка має у власності декілька земельних ділянок одного виду використання, виникає протягом календарного року та/або фізична особа, визначена у пункті 281.1 цієї статті, набуває право власності на земельну ділянку/земельні ділянки одного виду використання, така особа подає заяву про застосування пільги до контролюючого органу за місцем знаходження будь-якої земельної ділянки протягом 30 календарних днів з дня набуття такого права на пільгу та/або права власності (пункт 281.5 статті 281 ПКУ).

Пільга починає застосовуватися до обраних земельних ділянок з урахуванням вимог пункту 284.2 статті 284 ПКУ та діє до початку місяця, що настає за місяцем подання нової заяви про застосування пільги.

У разі недотримання фізичною особою вимог абзацу першого цього пункту пільга починає застосовуватися до обраних земельних ділянок з наступного податкового (звітного) періоду.

Також повідомляємо, що податкове законодавство надає право платникам податків звернутися письмово або в електронній формі засобами електронного зв'язку (з дотриманням вимог, визначених пунктом 42.4 статті 42 ПКУ) до контролюючого органу за своїм місцем реєстрації у контролюючих органах або за місцем знаходження земельних ділянок, у тому числі право на яку фізична особа має як власник земельної частки (паю), для проведення звірки даних щодо розміру площ та кількості земельних ділянок, земельних часток (паїв), що перебувають у власності та/або користуванні платника податку, права на користування пільгою зі сплати податку з урахуванням положень пунктів 281.4 та 281.5 статті 281 ПКУ, розміру ставки земельного податку та нарахованої суми плати за землю.

У разі виявлення розбіжностей між даними контролюючих органів та даними, підтвердженими платником плати за землю на підставі оригіналів відповідних документів або належним чином засвідчених копій таких документів, зокрема документів на право власності, користування пільгою, а також у разі зміни розміру ставки плати за землю, контролюючий орган, до якого звернувся платник плати за землю, проводить протягом десяти робочих днів перерахунок суми податку (пункт 286.5 статті 286 ПКУ).

Для повернення надміру та/або помилково сплачених сум єдиного внеску необхідно подати заяву

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області інформує, що відповідно до п. 5 Порядку зарахування у рахунок майбутніх платежів єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування або повернення надміру та/або помилково сплачених коштів, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 23.07.2021 № 417 (далі – Порядок № 417), повернення надміру та/або помилково сплачених сум єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування (далі – єдиний внесок) здійснюється у випадках:

- 1) надмірної або помилкової сплати сум єдиного внеску та/або застосованих фінансових санкцій на належний рахунок 3556;
- 2) помилкової сплати сум єдиного внеску та/або застосованих фінансових санкцій не на належний рахунок 3556;
- 3) помилкової сплати сум єдиного внеску та/або застосованих фінансових санкцій на бюджетний рахунок за надходженнями;
- 4) помилкової сплати податкових зобов'язань з податків, зборів, штрафних (фінансових) санкцій та пені, передбачених Податковим кодексом України (далі – ПКУ) та іншими законами, на рахунок 3556;
- 5) виявлення технічної та/або методологічної помилки за сумами, які були зараховані на рахунок 3556 з єдиного рахунку.

Згідно з п. 6 Порядку № 417 повернення сум єдиного внеску здійснюється на підставі заяви платника про таке повернення (далі – Заява).

У випадках, передбачених підпунктами 1, 2 та 4 пункту 5 цього Порядку, заява про повернення коштів з рахунків 3556 подається до територіального органу ДПС за місцем обліку надміру та/або помилково сплачених коштів, за формою, визначеною у додатку 1 до Порядку № 417.

Повернення єдиного внеску у випадку, передбаченому п.п. 3 п. 5 Порядку № 417, здійснюється відповідно до вимог ст. 43 ПКУ.

Заява може бути подана платником до територіального органу ДПС в електронній формі через Електронний кабінет та з дотриманням вимог законодавства у сферах захисту інформації, електронних довірчих послуг та електронного документообігу.

До Заяви платник обов'язково додає копію розрахункового документа (квитанції, платіжної інструкції тощо), що підтверджує сплату коштів на рахунок 3556 (до Заяви в електронній формі – електронну копію зазначеного документа). Копія цього документа завіряється платником особисто.

Пунктом 7 Порядку № 417 визначено, що після надходження до територіального органу ДПС Заяви, яка подана в електронній формі, інформація щодо цієї Заяви автоматично вноситься до Журналу реєстрації заяв про повернення надміру або помилково сплачених коштів (далі – Журнал), який ведеться засобами інформаційно-телекомунікаційної системи податкових органів з дотриманням вимог законодавства у сфері захисту інформації.

Інформація щодо Заяви, поданої у паперовій формі, вноситься до Журналу працівником самостійного структурного підрозділу територіального органу ДПС, на який покладено функцію адміністрування єдиного внеску.

Враховуючи зазначене, Заява подається за місцем обліку надміру та/або помилково сплачених сум єдиного внеску одним із таких способів:

- особисто платником єдиного внеску чи уповноваженою на це особою;
- надсилається поштою;
- в електронній формі з дотриманням вимог законодавства щодо електронного документообігу та електронних довірчих послуг.

Надсилання платником заяви в електронній формі реалізовано через приватну частину Електронного кабінету, розміщеного на вебпорталі ДПС за посиланням: <https://cabinet.tax.gov.ua/login>.

Вхід до приватної частини (особистого кабінету) Електронного кабінету здійснюється виключно після ідентифікації особи із використанням кваліфікованого електронного підпису чи печатки.

Меню «Листування з ДПС» приватної частини Електронного кабінету дозволяє створити та надіслати довільну кореспонденцію (лист, заяву, запит тощо) до відповідного контролюючого органу.

Детально дізнатись про роботу меню «Листування з ДПС» Електронного кабінету можна ознайомившись з інструкцією користувача у меню «Допомога» відкритої частини Електронного кабінету.

Протягом одного робочого дня після надсилання електронної Заяви до контролюючого органу платника буде повідомлено про вхідний реєстраційний номер та дату реєстрації Заяви в контролюючому органі, до якого дану Заяву направлено. Інформацію щодо отримання та реєстрації Заяви в контролюючому органі платник може переглянути в вкладці «Вхідні документи» меню «Вхідні/вихідні документи» Електронного кабінету.

До уваги платників акцизного податку!

07.05.2024 набрала чинності постанова Кабінету Міністрів України від 30.04.2024 № 475 «Про затвердження Порядку випуску, обігу та погашення податкових векселів, які видаються до отримання з акцизного складу спирту етилового неденатурованого, призначеного для переробки на алкогольні напої (крім виноматеріалів та вермутів), та до ввезення на митну територію України алкогольних напоїв в емностях, які не є споживчою тарою, для їх розливу у споживчу тару виробником алкогольних напоїв» (далі – Постанова № 475) (опубліковано в газеті «Урядовий кур'єр» № 93).

Постанова № 475 прийнята на виконання положень статті 225 Податкового кодексу України (далі – Кодекс), з урахуванням змін, внесених Законом України від 29 червня 2023 року № 3173-IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України у зв'язку із запровадженням електронної простежуваності обігу алкогольних напоїв, тютюнових виробів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах».

Зазначений нормативно-правовий акт встановлює новий Порядок випуску, обігу та погашення податкових векселів, які видаються до отримання з акцизного складу спирту етилового неденатурованого, призначеного для переробки на алкогольні напої (крім виноматеріалів та вермутів), та до ввезення на митну територію України виробником алкогольних напоїв відповідно до пунктів 225.1, 225.51 та 225.10 статті 225 Кодексу.

Постановою № 475:

визначено поняття «векселедавець» і «векселедержатель»;

встановлено порядок видачі податкового векселя суб'єктом господарювання – виробником алкогольних напоїв до операцій з отримання спирту етилового неденатурованого або до операцій з ввезення алкогольних напоїв;

визначено строк, на який видається податковий вексель;

передбачено порядок складання податкового векселя, відповідальність за оформлення податкового векселя, умови взяття на облік або відмова у взятті на облік податкового векселя;

встановлено умови погашення податкового векселя та умови, коли податковий вексель вважається таким, що не погашений в установленій строк;

визначено суму акцизного податку, на яку погашається податковий вексель, для виробників, які отримують спирт етиловий для виробництва алкогольної продукції, та для виробників алкогольної продукції, що

ввозять на митну територію України алкогольні напої в ємностях, які не є споживчою тарою, для їх розливу у споживчу тару, відповідно до фактично ввезеної кількості алкогольних напоїв, а також з урахуванням обсягів відвантаженої на експорт продукції згідно з належно оформленою митною декларацією; передбачено здійснення протесту податкового векселя векселедержателем, якщо податковий вексель не погашено в установлений строк.

До уваги платників податку на прибуток підприємств, які прийняли рішення про незастосування коригувань фінансового результату до оподаткування!

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області нагадує, що відповідно до абзацу першого та четвертого п. 46.1 ст. 46 Податкового кодексу України (далі – ПКУ) податкова декларація, розрахунок, звіт (далі – податкова декларація) – документ, що подається платником податків (у тому числі відокремленим підрозділом у випадках, визначених ПКУ) контролюючим органам у строки, встановлені законом, на підставі якого здійснюється нарахування та/або сплата грошового зобов'язання, у тому числі податкового зобов'язання або відображаються обсяги операції (операцій), доходів (прибутків), щодо яких податковим та митним законодавством передбачено звільнення платника податку від обов'язку нарахування і сплати податку і збору, чи документ, що свідчить про суми доходу, нарахованого (виплаченого) на користь платників податків – фізичних осіб, суми утриманого та/або сплаченого податку, а також суми нарахованого єдиного внеску.

Додатки до податкової декларації є її невід'ємною частиною.

Поряд з цим, абзацом восьмим п.п. 134.1.1 п. 134.1 ст. 134 ПКУ для платників податку на прибуток підприємств (далі – податок), у яких річний дохід від будь-якої діяльності (за вирахуванням непрямих податків), визначений за правилами бухгалтерського обліку за останній річний звітний період не перевищує 40 млн грн, об'єкт оподаткування може визначатися без коригування фінансового результату до оподаткування на усі різниці (крім від'ємного значення об'єкта оподаткування минулих податкових (звітних) років та коригувань, визначених п.п. 140.4.8 п. 140.4 та п.п. 140.5.16 п. 140.5 ст. 140 ПКУ), визначені відповідно до положень розд. III ПКУ. Платник податку, у якого річний дохід (за вирахуванням непрямих податків), визначений за правилами бухгалтерського обліку за останній річний звітний період не перевищує 40 млн грн, має право прийняти рішення про незастосування коригувань фінансового результату до оподаткування на усі різниці (крім від'ємного значення об'єкта оподаткування минулих податкових (звітних) років та коригувань, визначених п.п. 140.4.8 п. 140.4 та п.п. 140.5.16 п. 140.5 ст. 140 ПКУ), визначені відповідно до положень розд. III ПКУ, не більше одного разу протягом безперервної сукупності років в кожному з яких виконується цей критерій щодо розміру доходу. Про прийняте рішення платник податку зазначає у податковій звітності з цього податку, що подається за перший рік в такій безперервній сукупності років. В подальші роки такої сукупності коригування фінансового результату також не застосовуються (крім від'ємного значення об'єкта оподаткування минулих податкових (звітних) років та коригувань, визначених п.п. 140.4.8 п. 140.4 та п.п. 140.5.16 п. 140.5 ст. 140 ПКУ).

Форма Податкової декларації з податку на прибуток підприємства затверджена наказом Міністерства фінансів України від 20.10.2015 № 897 зі змінами та доповненнями (далі – Декларація).

Відображення різниць залежно від видів здійснених операцій та норм ПКУ, які передбачають відповідне коригування фінансового результату до оподаткування, здійснюється у додатку РІ «Різниці» до рядка 03 РІ Декларації.

Для відображення різниць, які виникають при нарахуванні амортизації основних засобів та нематеріальних активів, використовуються дані додатка АМ «Інформація щодо нарахованої амортизації» до рядка 1.2.1 додатка РІ до рядка 03 РІ Декларації (далі – додаток АМ).

У додатку АМ відображаються показники балансової вартості основних засобів та нематеріальних активів, сум амортизації за звітний (податковий) період відповідно до п. 138.3 ст. 138 ПКУ, підсумковий результат з графи 5 рядка 1.2.1 цього додатка переноситься до рядка 1.2.1 додатка РІ Декларації.

Отже, якщо платник податку, у якого річний дохід (за вирахуванням непрямих податків), визначений за правилами бухгалтерського обліку за останній річний звітний період не перевищує 40 млн грн, прийняв рішення про незастосування коригувань фінансового результату до оподаткування, у тому числі на різниці, які виникають при розрахунку амортизації основних засобів та нематеріальних активів відповідно до положень п. 138.3 ст. 138 ПКУ, то додаток АМ не подається.

Касовий чек повинен містити обов'язкові реквізити згідно з визначеним переліком, у тому числі контрольне число, сформоване в режимі офлайн

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області повідомляє.

Форма та зміст розрахункового документа затверджені Положенням про форму та зміст розрахункових документів/електронних розрахункових документів, затвердженим наказом Міністерства фінансів України від 21.01.2016 № 13 із змінами та доповненнями (далі – Положення № 13).

Так, п. 1 розд. VI Положення № 13 встановлено, що фіскальний касовий чек за операціями з приймання готівки для подальшого її переказу через програмно-технічний комплекс самообслуговування (далі – ПТКС) – це розрахунковий документ/електронний розрахунковий документ, створений в паперовій та/або електронній формі (електронний розрахунковий документ) реєстратором розрахункових операцій (далі –

РРО) або програмним РРО (далі – ПРРО), встановленим на ПТКС, під час проведення операцій приймання та переказу готівкових коштів. Форма № ФКЧ-3 касового чека наведена в додатку 5 до Положення № 13 (далі – чек ПТКС), який повинен містити обов'язкові реквізити згідно з визначеним переліком, у тому числі контрольне число, сформоване в режимі офлайн (рядок 21 чеку ПТКС).

Згідно з приміткою 6 інформації до додатку 5 до Положення № 13 контрольне число, формується за допомогою одностороннього алгоритму хешування даних. В один період часу для всіх ПРРО застосовується одна хеш-функція, визначена центральним органом виконавчої влади, який реалізує державну податкову політику, інформація про яку оприлюднюється в Електронному кабінеті.

Отже, під контрольним числом слід розуміти сформоване за допомогою хеш-функції (sha 256) значення (набір чисел та літер) вказаного розрахункового документа (чеку ПТКС).

До кінця поточного року громадяни мають право скористатись податковою знижкою

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області нагадує, що платник податку на доходи фізичних осіб (далі – податок) має право на податкову знижку за наслідками звітного податкового року.

Податкова знижка для фізичних осіб, які не є суб'єктами господарювання, – це документально підтверджена сума (вартість) витрат платника податку – резидента у зв'язку з придбанням товарів (робіт, послуг) у резидентів – фізичних або юридичних осіб протягом звітного року, на яку дозволяється зменшення його загального річного оподаткованого доходу, одержаного за наслідками такого звітного року у вигляді заробітної плати, у випадках, визначених Податковим кодексом України (далі – Кодекс).

Заробітна плата – це основна та додаткова винагорода, інші заохочувальні та компенсаційні кошти, які виплачують платнику податку на підставі відносин трудового найму.

Відповідно до п.п. 166.2.1 п. 166.2 ст. 166 Кодексу до податкової знижки включаються фактично здійснені протягом звітного податкового року платником податку витрати, підтверджені відповідними платіжними та розрахунковими документами, зокрема квитанціями, фіскальними або товарними чеками, прибутковими касовими ордерами, що ідентифікують продавця товарів (робіт, послуг) і особу, яка звертається за податковою знижкою (їх покупця (отримувача), а також копіями договорів за їх наявності в яких обов'язково повинно бути відображено вартість таких товарів (робіт, послуг) і строк оплати за такі товари (роботи, послуги).

Копії зазначених документів (крім електронних розрахункових документів) надаються разом з податковою декларацією про майновий стан і доходи (далі – податкова декларація), а оригінали цих документів не надсилаються контролюючому органу, але підлягають зберіганню платником податку протягом строку давності, встановленого Кодексом.

Якщо платник податку до кінця податкового року, наступного за звітним, не скористався правом на нарахування податкової знижки за наслідками звітного податкового року, таке право на наступні податкові роки не переноситься (п.п. 166.4.3 п. 166.4 ст. 166 Кодексу).

Сума податкової знижки, нарахована платнику податку у звітному податковому році, не може перевищувати суму річного загального оподаткованого доходу платника податку, нарахованого як заробітна плата, зменшену з урахуванням положень п. 164.6 ст. 164 Кодексу, крім випадку, визначеного п.п. 166.4.4 п. 166.4 ст. 166 Кодексу (п.п. 166.4.2 п. 166.4 ст. 166 Кодексу).

Сума податкової знижки, нарахована платнику податку у звітному податковому році, у разі включення до податкової знижки витрат, передбачених п.п. 166.3.10 п. 166.3 ст. 166 Кодексу, розраховується окремо від інших витрат та не може перевищувати суму річного загального оподаткованого доходу платника податку, отриманого у вигляді дивідендів, крім сум дивідендів, що не включаються до розрахунку загального місячного (річного) оподаткованого доходу (п.п. 166.4.4 п. 166.4 ст. 166 Кодексу).

Підстави для нарахування податкової знижки із зазначенням конкретних сум відображаються платником податку у річній податковій декларації, яка подається до 31 грудня (включно), наступного за звітним, податкового року.

Так, за результатами 2023 року платники мають право скористатись податковою знижкою та подати річну податкову декларацію по 31 грудня 2024 року (включно).

Чи має право платник податків, який подав заперечення до акта перевірки, взаємодіяти з контролюючим органом у режимі відеоконференції при розгляді матеріалів перевірки?

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області інформує, що з 16.06.2024 набирають чинності окремі норми Закону України від 23 лютого 2024 року № 3603-ІХ «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо вдосконалення онлайн-комунікації з платниками податків та уточнення окремих положень законодавства», якими вносяться зміни до п. 17.1 ст. 17, п. 21.1 ст. 21, п. 42 прим. 1.2 ст. 42 прим. 1.2, ст. 86 Податкового кодексу України (далі – ПКУ).

Так, відповідно до п.п. 17.1.18 п. 17.1 ст. 17 ПКУ платник податків має право взаємодіяти з контролюючим органом у режимі відеоконференції у випадках, передбачених ПКУ, з метою надання усних пояснень.

Посадові та службові особи контролюючих органів зобов'язані взаємодіяти з платниками податків у випадках, передбачених ПКУ, у режимі відеоконференції (п.п. 21.1.12 п. 21.1 ст. 21 ПКУ).

Електронний кабінет забезпечує можливість реалізації платниками податків прав та обов'язків, визначених ПКУ та іншими законами, контроль за дотриманням яких покладено на контролюючі органи, та нормативно-правовими актами, прийнятими на підставі та на виконання ПКУ та інших законів, контроль за дотриманням яких покладено на контролюючі органи, в тому числі, шляхом, зокрема, отримання платником податків інформації (повідомлення) про взаємодію у режимі відеоконференції з контролюючим органом, визначеним п.п. 41.1.1 п. 41.1 ст. 41 ПКУ, у випадках, передбачених ПКУ (абзац чотирнадцятий п. 42 прим. 1.2 ст. 42 прим. 1 ПКУ).

Підпунктом 86.7.2 п. 86.7 ст. 86 ПКУ встановлено, що у разі отримання від платника податків у визначеному п. 86.7 ст. 86 ПКУ порядку заперечень до акта перевірки та/або додаткових документів і пояснень контролюючий орган зобов'язаний повідомити платника податків про дату, час та місце/спосіб розгляду матеріалів перевірки, у тому числі в режимі відеоконференції. Таке повідомлення надсилається платнику податків протягом двох робочих днів з дня отримання від нього заперечень та/або додаткових документів і пояснень, але не пізніше ніж за чотири робочі дні до дня їх розгляду. Інформація (повідомлення) про розгляд контролюючим органом, визначеним п.п. 41.1.1 п. 41.1 ст. 41 ПКУ, матеріалів перевірки в режимі відеоконференції надсилається платнику податків в електронному вигляді в Електронний кабінет.

Платник податків має право брати участь у розгляді матеріалів перевірки особисто або через свого представника, у тому числі в режимі відеоконференції, про що зазначає у поданих запереченнях. Безпосередньо під час розгляду матеріалів перевірки платник податків має право надавати письмові (крім випадків розгляду матеріалів перевірки у режимі відеоконференції) та/або усні пояснення з приводу предмета розгляду (абзац перший п.п. 86.7.3 п. 86.7 ст. 86 ПКУ).

Згідно з абзацом четвертим п. 86.11 ст. 86 ПКУ заперечення розглядаються контролюючим органом протягом п'яти робочих днів з дня їх отримання та платнику податків надсилається відповідь у порядку, визначеному ст. 58 ПКУ для надсилання (вручення) податкових повідомлень-рішень. Така відповідь є невід'ємною частиною довідки про проведення електронної перевірки. Платник податку (його уповноважена особа та/або представник) має право брати участь у розгляді заперечень, у тому числі в режимі відеоконференції, про що він зазначає у поданих запереченнях.

Платник податків, який бажає взаємодіяти з контролюючим органом у режимі відеоконференції повинен зазначити про це, зокрема, в поданих запереченнях (якщо бажає прийняти участь у розгляді матеріалів перевірки).

Відповідні роз'яснення наведені в Інформаційному листі № 2/2024 «Вдосконалення онлайн-комунікації з платниками податків та уточнення окремих положень законодавства», розміщеному на вебпорталі ДПС у рубриці «Інформаційні матеріали» або у рубриці «Інформаційні листи» розділу «ВАЖЛИВА ІНФОРМАЦІЯ».

Роботодавці зобов'язані оформляти трудові відносини відповідно до вимог законодавства

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області інформує.

Наймати працівників можуть компанії, приватні підприємці, а також фізичні особи, які беруть на роботу кухарів, нянь, водіїв та ін.

При цьому всі вони стають роботодавцями і мають дотримуватися трудового законодавства.

Часто роботодавці укладають з працівниками цивільно-правові угоди, а не трудові. У відносинах працівник – роботодавець має укладатися трудовий договір. Цивільно-правова угода про надання послуг укладається в разі співпраці з незалежним підрядником або особою, яка забезпечує себе роботою самостійно, тобто займається підприємництвом, бізнесом.

Порядок оформлення трудових відносин з найманими працівниками є однаковим для всіх роботодавців. Він включає три основні кроки:

- укладення трудового договору;
- оформлення наказу про прийняття на роботу;
- повідомлення Державної податкової служби.

До уваги платників транспортного податку!

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області нагадує, що наказом Міністерства фінансів України від 30.11.2022 № 401 «Про внесення змін до форми Податкової декларації з транспортного податку» зі змінами, внесеними наказом Міністерства фінансів України від 20.12.2022 № 444 «Про внесення змін до наказу Міністерства фінансів України від 30 листопада 2022 року № 401» (далі – Накази № 401, № 444) затверджено нову форму Податкової декларації збору з транспортного податку (далі – Декларація).

На забезпечення виконання Указу Президента України від 29 квітня 2021 року № 180/2021 «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 15 квітня 2021 року «Про заходи державної регіональної політики на підтримку децентралізації влади» нова форма Декларації передбачає можливість зазначити код Кодифікатора адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад (КАТОТТГ) замість коду за КОАТУУ (рядок 8 Декларації).

Нова форма Декларації застосовується з 01.01.2023 та вперше подається за базовий податковий (звітний) період – 2023 рік. Ідентифікатор форми Декларації: J0303603.

Накази № 401, № 444 розміщені на вебпорталі ДПС у розділі «Законодавство/Податки, збори, платежі/Місцеві збори/Транспортний податок/Нормативно-правові акти».

Форма Декларації у редакції Наказу № 401 зі змінами, внесеними Наказом № 444, розміщена у розділі «Законодавство/Електронні форми документів/Транспортний податок».

Звертаємо увагу, що 20.02.2024 – останній день подання податкової декларації з транспортного податку на 2024 рік.

До уваги фізичних осіб, які одночасно є ФОПом та особою, яка провадить незалежну професійну діяльність!

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області нагадує.

Кампанія декларування доходів, одержаних протягом 2023 року триває. Обов'язок щодо подання податкової декларації про майновий стан і доходи встановлений Податковим кодексом України (далі – Кодекс).

Пунктом 177.11 статті 177 Кодексу визначено, що фізичні особи – підприємці подають річну податкову декларацію у строк, визначений підпунктом 49.18.4 пункту 49.18 статті 49 Кодексу, в якій поряд з доходами від підприємницької діяльності мають зазначитися інші доходи з джерел їх походження з України та іноземні доходи, а також відомості про суми єдиного внеску, нарахованого на доходи від підприємницької діяльності в розмірах, визначених відповідно до закону.

Відповідно до пункту 178.4 статті 178 Кодексу фізичні особи, зокрема, які провадять незалежну професійну діяльність, подають податкову декларацію за результатами звітного року у строки, передбачені для платників податку на доходи фізичних осіб, в якій поряд з доходами від провадження незалежної професійної діяльності мають зазначити інші доходи з джерел їх походження з України та іноземні доходи.

Форму податкової декларації про майновий стан і доходи та Інструкцію щодо її заповнення затверджено наказом Міністерства фінансів України від 02.10.2015 № 859, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 26.10.2015 за № 1298/27743, зі змінами (далі – Інструкція).

Так, згідно з пунктом 1 розділу III Інструкції у рядку 8 позначкою «х» позначається одна з категорій платника, зокрема:

- категорія «громадянин» обирається громадянином, який не зареєстрований самозайнятою особою у межах підприємницької або незалежної професійної діяльності;
- категорія «особа, яка декларує право на податкову знижку» обирається фізичною особою, яка в декларації відображає підстави для нарахування податкової знижки відповідно до статті 166 розділу IV Кодексу;
- категорія «особа, яка провадить незалежну професійну діяльність/член фермерського господарства» обирається фізичною особою, яка перебуває на обліку як самозайнята особа та провадить незалежну професійну діяльність;
- категорія «підприємець» обирається фізичною особою, яка перебуває на обліку як самозайнята особа та провадить підприємницьку діяльність, крім осіб, які обрали спрощену систему оподаткування;
- категорія «особа, стосовно якої проведено реєстрацію припинення підприємницької або незалежної професійної діяльності» обирається:
  - фізичною особою, яка перебувала на обліку як фізична особа – підприємець (крім осіб, які обрали спрощену систему оподаткування) та стосовно якої проведено державну реєстрацію припинення підприємницької діяльності фізичної особи – підприємця за її рішенням протягом звітного (податкового) року;
  - фізичною особою, яка перебувала на обліку як особа, яка провадить незалежну професійну діяльність, та яка подала до контролюючого органу заяву про зняття з обліку протягом звітного (податкового) року.

Водночас, відповідно до підпункту 4 пункту 6.7 розділу VI Порядку обліку платників податків і зборів, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 09.12.2011 № 1588, зі змінами, та пункту 7 розділу III Порядку обліку платників єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 24.11.2014 № 1162, зі змінами, якщо фізична особа зареєстрована як підприємець та при цьому здійснює незалежну професійну діяльність, така фізична особа обліковується в контролюючих органах як фізична особа – підприємець з ознакою провадження незалежної професійної діяльності.

Отже, фізична особа, яка перебуває на обліку у контролюючому органі як фізична особа – підприємець з ознакою провадження незалежної професійної діяльності, у рядку 8 «Категорія платника» податкової декларації про майновий стан і доходи позначкою «х» позначає категорію платника «підприємець».

Суд підтримав позицію податківців щодо правомірності збільшення суми грошового зобов'язання з ПДВ

Судом касаційної інстанції підтримано позицію контролюючого органу щодо правомірності прийнятого рішення з питань своєчасності, достовірності, повноти нарахування, сплати податку на додану вартість при здійсненні фінансово-господарських операцій, яким збільшено суму грошового зобов'язання з податку на додану вартість.

Висновки податкового органу ґрунтуються на оформленні фінансово-господарських операцій з метою вигоди у вигляді формування податкового кредиту без їх фактичного здійснення.

Оцінивши повноту, характер, об'єктивність та юридичне значення установлених конкретних фактичних обставин справи, врахувавши неподання документів, які за звичайною діловою практикою супроводжують здійснення такого роду операцій та у сукупності з первинними документами засвідчують їх виконання, суди констатували, що представлені позивачем документи не підтверджують виконання робіт та здійснення поставки товару на користь позивача саме згаданими суб'єктами господарювання. Наведені обставини у сукупності та взаємозв'язку не дали судам першої та апеляційної інстанції можливості встановити рух активів на шляху до позивача у справі, участь контрагентів у такому ланцюгу, реальні зміни майнового стану підприємства внаслідок таких відносин, його власному капіталі та були цілком об'єктивно розцінені як доказ безтоварності цих операцій, що виключає їх відображення у обліку підприємства й підстави для формування позивачем податкового кредиту за такими відносинами.

Відтак, Касаційним адміністративним судом у складі Верховного Суду від 16.04.2024 у справі №808/1674/17 касаційну скаргу позивача залишено без задоволення; постанови Запорізького окружного адміністративного суду від 18.09.2017 та Дніпропетровського апеляційного адміністративного суду від 24.01.2018 – без змін.

Грант надається благодійним фондом або громадською організацією на користь ФОПів: оподаткування

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області повідомляє.

Оподаткування доходів, отриманих фізичною особою – підприємцем від провадження господарської діяльності, крім осіб, що обрали спрощену систему оподаткування, здійснюється відповідно до ст. 177 розділу IV Податкового кодексу України (далі – Кодекс) або глави I розділу XIV Кодексу залежно від обраної системи оподаткування.

Так, згідно з п. 177.2 ст. 177 Кодексу об'єктом оподаткування є чистий оподатковуваний дохід, тобто різниця між загальним оподатковуваним доходом (виручка у грошовій та негрошовій формі) і документально підтвердженими витратами, пов'язаними з господарською діяльністю такої фізичної особи – підприємця.

Відповідно до п. 177.6 ст. 177 Кодексу у разі якщо фізична особа – підприємець отримує інші доходи, ніж від провадження підприємницької діяльності, у межах обраних ним видів такої діяльності, такі доходи оподатковуються за загальними правилами, встановленими Кодексом для платників податку – фізичних осіб.

Доходом для фізичної особи – підприємця – платника єдиного податку є дохід, отриманий протягом податкового (звітного) періоду в грошовій формі (готівковій та/або безготівковій); матеріальній або нематеріальній формі, визначеній п. 292.3 ст. 292 Кодексу. При цьому до доходу не включаються отримані такою фізичною особою пасивні доходи у вигляді процентів, дивідендів, роялті, страхові виплати і відшкодування, доходи у вигляді бюджетних грантів, а також доходи, отримані від продажу рухомого та нерухомого майна, яке належить на праві власності фізичній особі та використовується в її господарській діяльності (п. 292.1 ст. 292 Кодексу).

Крім того, до складу доходу фізичної особи – підприємця – платника єдиного податку також не включаються суми коштів цільового призначення, що надійшли від Пенсійного фонду та інших фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування, з бюджетів або державних цільових фондів, у тому числі в межах державних або місцевих програм (п.п. 4 п. 292.11 ст. 292 Кодексу).

Зауважуємо, що умовами договору про надання гранту, укладеного між фізичною особою – підприємцем та неприбутковою організацією (благодійним фондом або громадською організацією), не передбачається виробництво (виготовлення) та/або реалізація товарів, виконання робіт, надання послуг таким підприємцем на користь зазначених організацій, а лише надання фінансової допомоги у реалізації проекту.

Таким чином, оскільки дохід у вигляді гранту не пов'язаний з результатом від здійснення господарської діяльності фізичної особи – підприємця, то такий дохід, незалежно від обраної фізичною особою – підприємцем системи оподаткування, оподатковуються за загальними правилами, встановленими Кодексом для платників податку – фізичних осіб.

Порядок оподаткування доходів фізичних осіб регулюється розділом IV Кодексу, відповідно до п. 163.1 ст. 163 якого об'єктом оподаткування резидента є, зокрема загальний місячний (річний) оподатковуваний дохід та іноземні доходи – це доходи (прибуток), отримані з джерел за межами України.

Перелік доходів, які включаються до загального місячного (річного) оподаткованого доходу платника податків визначено п. 164.2 ст. 164 Кодексу.

Відповідно до п. 167.1 ст. 167 Кодексу ставка податку становить 18 відс. бази оподаткування щодо доходів, нарахованих (виплачених, наданих) платнику (крім випадків, визначених у пунктах 167.2 – 167.5 ст. 167 Кодексу).

Також вказані доходи є об'єктом оподаткування військовим збором (п.п. 1.2 п. 16¹ підрозділу 10 розділу XX «Перехідні положення» Кодексу).

Ставка військового збору становить 1,5 відс. об'єкта оподаткування, визначеного п.п. 1.2 п. 16¹ підрозділу 10 розділу XX «Перехідні положення» Кодексу (п.п. 1.3 п. 16¹ підрозділу 10 розділу XX «Перехідні положення» Кодексу).

Нарахування, утримання та сплата (перерахування) податку на доходи фізичних осіб та військового збору до бюджету здійснюються у порядку, встановленому ст. 168 Кодексу та п.п. 1.4 п. 16¹ підрозділу 10 розділу XX «Перехідні положення» Кодексу.

Грант – це одноразова безповоротна цільова виплата фізичним і юридичним особам грошової суми або дарування обладнання, приміщення (як правило, з власних коштів та майна) громадянами і юридичними особами, у тому числі іноземцями, а також міжнародними організаціями, для проведення наукових досліджень, впровадження енерго- та ресурсозберігаючих технологій, вжиття заходів екологічної безпеки та ліквідації наслідків екологічних катастроф, виконання творчих робіт, видання творів художньої, наукової, освітньої, образотворчої, медичної та іншої літератури тощо (з практики застосування термінів, слів та словосполучень у юриспруденції).

Згідно з п.п. 164.2.20 п. 164.2 ст. 164 Кодексу до загального місячного (річного) оподатковуваного доходу платника податку включаються інші доходи, крім зазначених у ст. 165 Кодексу.

Відповідно до п.п. 168.1.1 п.168.1 ст. 168 Кодексу податковий агент, який нараховує (виплачує, надає) оподатковуваний дохід на користь платника податку, зобов'язаний утримувати податок на доходи фізичних осіб та військовий збір із суми такого доходу за його рахунок використовуючи ставку податку 18 відс., визначену в ст. 167 Кодексу, та ставку військового збору 1,5 відс., встановлену в п.п. 1.3 п. 16¹ підрозділу 10 розділу XX «Перехідні положення» Кодексу.

Враховуючи викладене, дохід у вигляді гранту, який виплачується благодійним фондом або громадською організацією – резидентами України на користь фізичних осіб – підприємців, включається до їх загального місячного (річного) оподатковуваного доходу як інший дохід та оподатковується юридичною особою як податковим агентом податком на доходи фізичних осіб та військовим збором на загальних підставах.

До уваги платників плати за землю, екологічного податку, податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, єдиного податку четвертої групи! Внесено зміни до постанови Кабінету Міністрів України від 6 грудня 2022 року № 1364

Державна податкова служба України повідомляє, що [постановою Кабінету Міністрів України від 30 квітня 2024 року № 485 внесені зміни до пункту 1 постанови Кабінету Міністрів України від 6 грудня 2022 року № 1364 «Деякі питання формування переліку територій, на яких ведуться \(велися\) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією».](#)

Постанова набрала чинності з 03.05.2024.

Текст постанови розміщено на Урядовому порталі та вебпорталі ДПС:

1) у розділі «Онлайн-навчання» у підрозділах:

«Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки / Юридичні особи/Особливості справляння податку (збору)»;

«Плата за землю/Юридичні особи/Особливості справляння податку (збору)»;

«Екологічний податок/Особливості справляння податку (збору)»;

«Єдиний податок/Юридичні особи/Єдиний податок для платників четвертої групи»;

2) у розділі «Законодавство/Податки, збори, платежі» у підрозділах:

«Місцеві податки/Плата за землю (у складі податку на майно)/Нормативно-правові акти»;

«Місцеві податки/Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки/Нормативно-правові акти»;

«Місцеві податки/Єдиний податок для юридичних осіб – сільськогосподарські товаровиробники (четверта група)»;

«Загальнодержавні податки/Екологічний податок/Нормативно-правові акти».

Які дії суб'єкта господарювання, який направляв Z-звіти сформовані РРО/ПРРО до фіскального сервера, однак в Електронному кабінеті інформація щодо таких звітів відображається не в повному обсязі?

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області інформує.

В приватній частині Електронного кабінету, розміщеного на офіційному вебпорталі ДПС (<https://cabinet.tax.gov.ua>), у режимі «Зведені звіти» меню «Дані РРО» платникам надається можливість на отримання зведених звітів по днях (заданий період не повинен перевищувати 1 місяць) та в режимі «Чеки» меню «Дані РРО» надається можливість на отримання інформації даних фіскальних чеків (заданий період не повинен перевищувати 1 місяць).

Отже, якщо суб'єкт господарювання, який направляв Z-звіти сформовані реєстраторами розрахункових операцій (далі – РРО) та/або програмними РРО до фіскального сервера, однак в Електронному кабінеті інформація щодо таких звітів відображається не в повному обсязі, то для перевірки та з'ясування причин виникнення помилки необхідно зробити скріншот з Електронного кабінету та надіслати його з інформацією про помилку до ДПС на електронну пошту prro@tax.gov.ua.

Під час рекламної акції суб'єктом господарювання роздрібною торгівлі безоплатно розповсюджені алкогольні напої без проведення розрахункової операції: що з акцизним податком?

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області повідомляє.

Відповідно до п.п. 213.1.9 п. 213.1 ст. 213 Податкового кодексу України (далі – ПКУ) об'єктом оподаткування акцизним податком є, зокрема, операції з реалізації суб'єктами господарювання роздрібною торгівлі підакцизних товарів (крім тютюнових виробів, тютюну та промислових замінників тютюну, рідин, що використовуються в електронних сигаретах).

Згідно з п.п. 14.1.202 п. 14.1 ст. 14 ПКУ продаж (реалізація) товарів – будь-які операції, що здійснюються згідно з договорами купівлі-продажу, міни, поставки та іншими господарськими, цивільно-правовими договорами, які передбачають передачу прав власності на такі товари за плату або компенсацію незалежно від строків її надання, а також операції з безоплатного надання товарів.

Підпунктом 14.1.212 п. 14.1 ст. 14 ПКУ встановлено, зокрема, що реалізація суб'єктами господарювання роздрібною торгівлі підакцизних товарів – продаж пива, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, тютюну, промислових замінників тютюну та рідин, що використовуються в електронних сигаретах, безпосередньо громадянам та іншим кінцевим споживачам для їх особистого некомерційного використання незалежно від форми розрахунків, у тому числі на розлив у ресторанах, кафе, барах, інших об'єктах громадського харчування.

Відповідно до норм ПКУ, платниками акцизного податку є:

- особа – суб'єкт господарювання роздрібною торгівлі, яка здійснює реалізацію підакцизних товарів (крім тютюнових виробів, тютюну та промислових замінників тютюну, рідин, що використовуються в електронних сигаретах) (п.п. 212.1.11 п. 212.1 ст. 212 ПКУ);

- особа – виробник та/або імпортер тютюнових виробів, тютюну та промислових замінників тютюну, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, яка здійснює їх реалізацію для цілей оподаткування акцизним податком з реалізації суб'єктами господарювання роздрібною торгівлі підакцизних товарів за ставкою, визначеною п.п. 215.3.10 п. 215.3 ст. 215 ПКУ (п.п. 212.1.17 п. 212.1 ст. 212 ПКУ).

Відповідно до п.п. 213.1.14 п. 213.1 ст. 213 ПКУ об'єктом оподаткування акцизним податком є операції з реалізації виробниками та/або імпортерами, у тому числі в роздрібній торгівлі тютюнових виробів, тютюну та промислових замінників тютюну, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, для цілей оподаткування акцизним податком з реалізації суб'єктами господарювання роздрібною торгівлі підакцизних товарів.

Згідно з п.п. 214.1.4 п. 214.1 ст. 214 ПКУ базою оподаткування є вартість (з податком на додану вартість та без урахування акцизного податку з реалізації суб'єктами господарювання роздрібною торгівлі підакцизних товарів) підакцизних товарів, що реалізовані відповідно до п.п. 213.1.9 п. 213.1 ст. 213 ПКУ.

Відповідно до п. 216.9 ст. 216 ПКУ датою виникнення податкових зобов'язань щодо реалізації суб'єктами господарювання роздрібною торгівлі підакцизних товарів є дата здійснення розрахункової операції відповідно до Закону України від 06 липня 1995 року № 265/95-ВР «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг», для безготівкових розрахунків - дата оформлення розрахункового документа на суму проведеної операції, який підтверджує факт продажу, товару, а у разі реалізації товарів фізичними особами – підприємцями, які сплачують єдиний податок, – дата надходження оплати за проданий товар, а для підакцизних товарів, наявність або місцезнаходження яких не підтверджено таким суб'єктом господарювання, у тому числі таких товарів, недостача яких виявлена за результатами інвентаризації, проведеної суб'єктом господарювання роздрібною торгівлі на вимогу контролюючого органу при проведенні перевірки такого органу, – дата складення відповідного документа, що засвідчує зазначені факти.

Отже, якщо суб'єкт господарювання роздрібною торгівлі безоплатно розповсюджує алкогольні напої під час проведення рекламних заходів, презентацій тощо без проведення розрахункової операції, то база оподаткування акцизним податком з реалізації суб'єктами господарювання роздрібною торгівлі підакцизних товарів відсутня і, відповідно, податкове зобов'язання з акцизного податку не нараховується.

Як громадянину України, у разі втрати паспорта у формі книжки, до якого була внесена відмітка про наявність права здійснювати будь-які платежі за серією (за наявності) та номером паспорта, внести таку відмітку до нового паспорта у формі картки?

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області звертає увагу, що відповідно до п. 63.6 ст. 63 Податкового кодексу України (далі ПКУ) та п. 1 розд. II Положення про реєстрацію фізичних осіб у Державному реєстрі фізичних осіб – платників податків, затвердженим наказом Міністерства фінансів України від 29.09.2017 № 822 із змінами та доповненнями (далі – Положення № 822) облік фізичних осіб ведеться у Державному реєстрі фізичних осіб – платників податків (далі – ДРФО) за реєстраційними номерами облікових карток платників податків (далі – РНОКПП), а осіб, які за своїми релігійними переконаннями відмовляються від прийняття РНОКПП та повідомили про це відповідний контролюючий орган, ведеться за прізвищем, ім'ям, по батькові, серією (за наявності) та номером діючого паспорта громадянина України у формі книжечки або номером діючого паспорта громадянина України у формі картки, що оформлений із застосуванням засобів Єдиного державного демографічного реєстру. До паспортів громадянина України з числа зазначених осіб вноситься відмітка, що свідчить про наявність права здійснювати будь-які платежі за серією та номером паспорта. Така відмітка вноситься:

- контролюючими органами – до паспортів громадян України у формі книжечки. Порядок внесення такої відмітки встановлюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної фінансової політики;

- органом, що здійснює оформлення паспорта громадянина України у формі картки, у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Відповідно до п. 126 Порядку оформлення, видачі, обміну, пересилання, вилучення, повернення державі, визнання недійсним та знищення паспорта громадянина України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 березня 2015 року № 302 із змінами та доповненнями (далі – Порядок № 302) до паспорта громадянина України вноситься інформація, зокрема про РНОКПП або повідомлення про відмову від його прийняття. У разі наявності повідомлення про відмову у відповідному полі проставляється слово «відмова». У разі відсутності інформації відповідне поле не заповнюється.

Згідно з п. 5 Порядку № 302 у разі втрати або викрадення паспорта особі замість втраченого або викраденого оформляється та видається новий паспорт.

Заявник для оформлення паспорта замість втраченого або викраденого подає такі документи, зокрема: заяву встановленого МВС зразка пор втрату або викрадення паспорта зразка 1994 року; документ, що засвідчує реєстрацію в ДРФО з даними про РНОКПП, або повідомлення про відмову від його прийняття (п.п. 8 п. 46 Порядку № 302).

Відповідно до п. 9 розд. VIII Положення № 822 для внесення під час оформлення паспорта у формі картки інформації про відмову від прийняття РНОКПП відповідний контролюючий орган надає особі повідомлення про відмову від прийняття РНОКПП за формою, наведеною в додатку 10 до Положення № 822, для подання її до відповідного територіального органу/територіального підрозділу Державної міграційної служби України.

Для отримання повідомлення про відмову від його прийняття РНОКПП особа, яка заявила про втрату паспорта, може звернутися до контролюючого органу за своїм місцем проживання або до будь-якого контролюючого органу. В такому повідомленні вказується назва та реквізити документа, на підставі якого оформлюється паспорт у формі картки. У випадку втрати паспорту особа може пред'явити єДокумент відповідно до Порядку застосування єДокумента в період дії воєнного стану, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 10 березня 2022 року № 248. Цей порядок визначає процедуру оформлення, пред'явлення та встановлення достовірності єДокумента, який є документом, що посвідчує особу в період дії воєнного стану, у формі відображення в електронній формі інформації, що ідентифікує особу та міститься у паспорті громадянина України та/або у паспорті громадянина України для виїзду за кордон, та/або в посвідчення водія разом з унікальним електронним ідентифікатором (QR-кодом), який забезпечує перевірку зазначеної інформації.

Після отримання фізичною особою нового паспорта громадянина України у формі картки виникає необхідність у внесенні змін до ДРФО.

Пунктом 70.7 ст. 70 ПКУ та п. 1 розд. IX Положення № 822 визначено, що фізичні особи – платники податків зобов'язані подавати до контролюючих органів відомості про зміну даних, які вносяться до Облікової картки за ф. 1ДР або повідомлення про відмову (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття РНОКПП і мають відмітку у паспорті) протягом місяця з дня виникнення таких змін шляхом подання Заяви за ф. 5ДР (додаток 12 до Положення № 822) або заяви про внесення змін до окремого реєстру Державного реєстру щодо фізичних осіб, які обліковуються за серією (за наявності) та номером паспорта за формою № 5ДРП (далі – Заява за ф. № 5ДРП) (додаток 13 до Положення № 822) відповідно та документа, що посвідчує особу (після пред'явлення повертається).

Якщо Заява за ф. № 5ДРП містить дані про новий паспорт фізичної особи, то така заява подається фізичною особою особисто.

Також, слід відмітити, що відповідно до п. 6 розд. I Положення № 822 Державна податкова служба України (далі – ДПС) надає Державній міграційній службі України (далі – ДМС) відомості в обсязі, необхідному для підтвердження РНОКПП або інформації про відмову від його прийняття (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття зазначеного номера та офіційно повідомили про це відповідний контролюючий орган), що вносяться до паспорта у формі картки, та здійснення ідентифікації особи під час оформлення, видачі, обміну, визнання недійсним та знищення документів, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус.

В свою чергу, за результатами внесення до паспорта у формі картки РНОКПП з ДРФО або повідомлення про відмову від його прийняття ДМС направляє ДПС відомості про номер паспорта, до якого внесено таку інформацію, орган, що його оформив, та дату видачі паспорта, для внесення такої інформації до ДРФО в електронній формі на центральному рівні відповідно до законодавства, яким регулюється питання ведення Єдиного державного демографічного реєстру.